

Haberler

Serbest Jeoloji Mühendisliği Bürolarının Tanımı ve Tescilli Yönetmeliği

«TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Serbest Meslek Uygulaması Yapan Büroların Tanımı ve Tescilli Yönetmeliği» Resmi Gazetenin 8 Nisan 1982 tarih ve 17658 sayılı baskısında yayınlandı.

Yönetmeliğin amaç bölümünde, JMO tarafından uygulanan bu yönetmelikle gerek kamu gerekse özel jeoloji mühendisliği hizmetlerinin yeterli düzeyde gerçekleşmesi için Serbest Jeoloji Mühendisliği Bürolarının devamlılığını ve gelişmesini, bürolar hakkında bilgi alınmasını ve verilmesini sağlamak olduğu açıklanmaktadır.

Tanım bölümünde TC uyruklu jeoloji mühendisleri tarafından ve sorumluluğunda açılan büroların

geçerli olan bir şekilde yönetilmesi ve denetlenmesi için bir dizi önlemler alınmıştır. Bu önlemler kapsamında, jeoloji mühendisliği bürolarının tanımı ve tescilli yönetmeliği, Resmi Gazetenin 8 Nisan 1982 tarih ve 17658 sayılı baskısında yayınlanmıştır. Bu yönetmelik, jeoloji mühendisliği bürolarının devamlılığını ve gelişmesini, bürolar hakkında bilgi alınmasını ve verilmesini sağlamak için hazırlanmıştır. Yönetmelik, jeoloji mühendisliği bürolarının, yönetmelikle belirlenen jeoloji mühendisliği konularında bir veya daha fazlasına ilişkin etüd, araştırma, proje ve sondaj çalışmalarına göre sınıflandırılır.

Bu yönetmelikle jeoloji mesleğinin gelişmesi açısından önemli bir adım atılmış oldu. Hazırlanmakta olan Maden Yasası'nda jeolog ve mühendise yetki verilmesi de tüm yerbilimcilerin özlemle bekledikleri bir konu. Yasanın taslak çalışmaları halen sürmektedir.

—oOo—

Doğu Akdeniz'in Jolojik Evrimi

Londra Jeoloji Kurumu 28 - 30 Eylül 1982 tarihleri arasında İngiltere'nin Edinburgh şehrinde «Doğu Akdeniz Bölgesinin Jeolojik Evrimi» adlı uluslararası bir toplantı düzenliyor. Toplantıda paleomanyetizma, jeofizik, jeokronoloji, sedimantoloji, tektonik, mag-

matizma, metamorfizma ve paleontoloji konularında Doğu Akdeniz bölgesinin jeolojik evrimine ışık tutacak bildiriler sunulacak. Toplantıdan sonra Alt Paleozoyik yaşlı Ballantrae ofiyolitine bir gezi de yapılacaktır.

—oOo—

Ord. Prof. Dr. Ing. A. MAUCHER'in Ardından

Büyük Türk dostu, MTA Enstitüsüne ilk harcı koyanlardan, değerli Alman bilim adamı Ord. Prof. Dr. Ing. Albert MAUCHER, yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayarak 1 Nisan 1981 tarihinde hayata gözlerini yummuştur. Prof. Maucher, İkinci Dünya Savaşından sonra Batı Almanya'nın yarattığı ekonomik mucizede, maden yatakları alanında büyük payı olan bilim adamlarından biridir. Özellikle gençlik yıllarında ülkesindeki madencilikle yakın ilişkisinin bulunması, savaştan sonraki maden yatakları eğitimi ve araştırmalarının planlanmasında, maden yataklarına ilişkin yatırımların yapılmasında kendisine etkin olma şansı yaratmıştır. Bu çerçeveden olmak üzere, Münih Üniversitesinde savaşta tümüyle yıkılmış olan Jeoloji ve Maden Yatakları Enstitülerini yeniden kurma görevini üstlenmiş ve pek çok sayıda yerbilimci yetiştirmiştir. Öğrencileri arasında altı Türk yerbilimcisi de bulunmaktadır. Bunların üçü kendi yönetiminde doktora yapmışlardır.

Prof. Maucher'in yanında gerek diploma gerekse doktora tezlerini tamamlamış biri olarak, kendisini 1958 - 1964 yılları arasında yakından tanıma fırsatını buldum. Çok uzun boyu ve gür sesi ile kendisiyle ilk karşılaşan öğrencilerde saygı ile karışık çekingenlik yaratan bir kimseydi. Ancak, sonradan onunla yakın çalışma arkadaşlığı yapanlar, Prof. Maucher'in ne kadar içten, insancıl ve şakacı bir kişi olduğunu anlamakta hiç gecikmezlerdi. Çalışma konusunda ödünsüz olduğundan, disiplini hiç bir zaman bırakmaz, özel ilişkilerde de o denli anlayışlı davranırdı. Onun bu karakterini tanımayanlar, Prof. Maucher'den «Enstitüsünde kışla havası estiren» bir kişi diye söz etmişlerdir. Böyle bir tanımın ne denli yanlış olduğunu, MTA Enstitüsünde kendisiyle birlikte çalışma olanağı bulmuş birçok yerbilimci de hiç duraksamadan söyleyeceklerdir.

Aramızdan ayrılmış olan bu büyük insanın hareketli yaşam öyküsü şöyledir : Albert MAUCHER, 22 Aralık 1907 tarihinde Freiberg'de doğmuştur. Aachen Teknik Üniversitesinde İzabe ve Maden Yatakları öğrenimi görmüştür. Bu arada ünlü Alman yerbilimcisi Prof. RAMDOHR'un öğrencisi olmuş ve 1930 yılında Aachen Teknik Üniversitesinden yüksek mühendis diplomasını almıştır. Sonra Münih Teknik Üniversitesine geçerek, 1932 de Prof. STEINMETZ'in yanında Maden Yatakları dalında doktorasını tamamlamıştır. 1932 - 1934 yılları arasında mühendis olarak çeşitli madencilik kuruluşlarında çalışmış, 1934 te Göttingen Üniversitesinde GOLDSCHMIDT'in yanına asistan olarak girmiştir. Aynı yılın sonunda Berlin Teknik Üniversitesine geçerek DRESCHER - KADEN'in yanında asistanlığa başlamıştır. Burada 1936 yılında doçent olmuştur.

Sonra Prof. Maucher'i Haziran 1936 - Aralık 1937 tarihleri arasında MTA Enstitüsünün ilk yabancı uzmanları arasında görürüz. O yıllarda MTA Enstitüsüne çağrılmış olan birçok yabancı uzman gibi, Prof. Maucher'e de Maden Yatakları ve Jeokimya Servislerini örgütleme ve bu alanda araştırma görevi verilmiştir. Prof. Maucher özellikle Turhal Antimonit, Keskin Molibdenit ve Keban Pb-Zn-W yatakları ile ilgili olarak başarılı çalışmalar yürütmüş, bu yataklara ait teknik raporlar düzenlemiş ve yayın yapmıştır. 1938 yılı başında Almanya'ya dönerek yeniden DRESCHER - KADEN'la birlikte bu kez Göttingen Üniversitesinde çalışmışlardır.

Savaş yılları, pek çok Alman bilim adamı gibi, Prof. Maucher'i de bilimsel çalışmalarından uzaklaştırmış ve 1939 - 1944 yılları arasında Alman silahlı kuvvetlerinde savaşa katılmıştır. Ancak, 1944 yılı başında Strassburg Üniversitesine eylemsiz profesör olarak atanmış ve savaşın bitimiyle birlikte başında bulunduğu Enstitüyü aşağı Baviera'ya taşımıştır. 1946 yılında Münih Üniversitesi yavaş yavaş yeniden öğretim faaliyetine başlayınca, Prof. Maucher de önce Jeoloji Enstitüsünün yönetimi ile görevlendirilmiş ve 1947 yılında da Ordinaryüs Profesör olarak bu Enstitünün başına getirilmiştir. Kendi istemi üzerine Enstitünün adı «Genel ve Uygulamalı Jeoloji ve Mi-

neraloji Enstitüsü» olarak değiştirilmiştir. 1948 yılında Baviera Bilimler Akademisinin sürekli üyeliğine seçilmiştir.

1947 - 1954 yılları arasında kendisine özgü dinamik girişimleriyle savaşta tümüyle yıkılmış olan Jeoloji Enstitüsünü yeniden kurarak, Münih Üniversitesindeki yerbilimleriyle ilgili tüm enstitüleri yeni yapılan büyük bir komplekste aynı çatı altında toplamıştır. Bu arada Üniversitenin tüm yeni yapılarıyla ilgili sorumluluk görevini birlikte yürütmüş ve uygulamalı araştırmalara destekte bulunan, burs veren, Fraunhofer Vakfının kurulmasında öncülük ederek yıllarca bu vakfın genel sekreterliğini yapmıştır. 1954 yılında Üniversitede üstlendiği tüm yönetsel görevlerini bırakarak, kendisini yalnız Enstitüsüne ve uygulamalı maden yatakları araştırmalarına hasretmiştir. 1959 - 1965 yılları arasında öğrencileri nedeniyle ve MTA Enstitüsünün davetlisi olarak yeniden Türkiye'de maden yatakları araştırmalarına katılmış ve ünlü «zaman ve tabakaya bağlı maden yatakları» teorisini geliştirmiştir. 1975 yılında emekli olan Prof. Maucher'in 70 inci yaşı 16 - 17 Şubat 1978 tarihlerinde GDMB tarafından Münih'te düzenlenen uluslararası bir kongre ile kutlanmıştır. Hastalığı nedeniyle kongreye katılamayan bu değerli bilim adamı, bir daha iyileşemeyecektir artık...

Prof. Maucher, çeşitli yıllarda Türkiye'de maden yatakları üzerine yaptığı çalışmalarla ülkemizin maden yatakları sorunlarına çok değerli katkılarda bulunmuştur. Özellikle «zaman ve tabakaya bağlı eksalatif-sedimenter tipi» renkli metal yatakların ülkemizde varlığına değinmesi ve bu görüşünü birçok yatakta doğrulaması, bu alanda çığır açıcı niteliktedir. Bu görüşleri önceleri dünyada çok yadırganmıştır. Ancak, bu teorisinden hareketle 1967 yılında Avusturya'da Mittersill güneyinde Felbertal şelit yataklarını keşfetmesi, görüşlerinin doğruluğunun somut bir delilidir. Bu yatakların keşfi nedeniyle elde ettiği malî olanakların önemli bir kısmını Alman Bilimsel Araştırma Kurumunu bağışlayarak, gelirlerinden her yıl yetenekli bir genç yerbilimciye ödül verilmesini vasiyet etmiştir. Prof. Maucher'in ölümü ile Almanya'nın, hatta dünyanın ünlü maden yataklarından birini kaybettik. Arkadaşlarına, meslektaşlarına, öğrencilerine ve dul eşi Bayan Nadia Maucher - Ferreri'ye başsağlığı dileriz.

O. Özcan DORA

Altmışın üzerinde yayın yapmış olan Prof. Maucher'in Türkiye ile ilgili yayınları aşağıda verilmektedir :

- (1936) Das Antimonit - und Gudmunditvorkommen von Turhal (Türkei). - Fortschr. Miner. etc., 20.
- (1937) Das Molybdän- und Powellitvorkommen von Hüseyinbey Obası, Kasa Keskin, Vilayet Ankara, Türkei, Z. Angew. Miner. 1 : 103 - 114.
- (1938) Über die Erzvorkommen von Keban - Maden (Türkei). Z. prakt. Geol. 46 : 79 - 84.